

มลวรรค

๑๐. เมณฑกเสฏฐิจิวตถุ. (มยา วุจเจเต) (๑๙๐)

"สุทสัส วชฺชมนญเณสนติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา ภทฺทิยํ นิสฺสาย ชาตี
ยาวเน วิหรนฺโต เมณฑกเสฏฐี อารพฺภ กเถสิ.

สตุถา กิร อํกุตฺตตราปเถสุ๑ จาริกํ จรณฺโต "เมณฑกเสฏฐิ
โน จ ภริยาย จสฺส จนฺทปทุมา ย ปุตฺตสฺส จ ธนญฺชยเสฏฐิโน
สุณฺนิสาย จ สุมณเทวียา นตฺตาย จ วิสาขาย ทาสสฺส จ ปุณฺณสุสาตี
อิมํ (ชนานํ) โสตาปตฺติผลูปนิสฺสยํ ทิสฺวา ภทฺทิยนครํ คนฺตุ
วา ชาตียาวเน วิหาสิ.

เมณฑกเสฏฐี สตุถุ อากมนํ อสฺโสสิ.

"กสฺมา ปเนส (เสฏฐี) เมณฑกเสฏฐี นาม ชาโตติ (ปุจฺฉา).

ตสฺส (เมณฑกเสฏฐิโน) กิร ปจฺฉิมเคเห อฏฺฐกริสมตฺเต จ
าเน หตฺถิสฺสอฺสภปฺปมาณา สุวณฺณเมณฑกา ปจฺวี ภินฺทิตฺวา ปิฏฺฐิ
ยา ปิฏฺฐี ปหฺรมาณา อฏฺฐหิสุ.

เตสํ (สุวณฺณเมณฑกานํ) มุขेषุ ปญฺจวณฺณานํ สุตฺตานํ เณฺฑุ
กา ปกฺขิตฺตา โหนฺติ. สปปิเตลมธฺฟาณฺติตาทีหิ (เกสชฺเชหิ) วา วตฺถจ
ฉาทนหิรญฺญสุวณฺณาทีหิ (วตฺถุหิ) วา อตฺเถ สติ (ชนา) เตสํ (สุวณฺณ
เมณฑกานํ) มุขโต เณฺฑุกํ อปเนนฺติ.

เอกสุสาปิ เมณฑกสฺส มุขโต ชมฺพุทีปวาสีนํ (ชนานํ) ปิโหนกํ
สปปิเตลมธฺฟาณฺติวตฺถจฉาทนหิรญฺญสุวณฺณํ นิภขมิ.

(โส เสฏฐี) ตโต (กาลโต) ปฏฺฐาย "เมณฑกเสฏฐีติ ปญฺญาตฺติ
(วิสชฺชนํ) "กํ (กมฺมํ) ปนสฺส (เมณฑกเสฏฐิโน) ปุพฺพกมฺมํ โหติ
ติ (ปุจฺฉา).

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

วิปสฺสตีพุทฺธกาเล กิร เอส (เมณฑกเสฏฺฐี) อวโรชสฺส
นาม กุญฺมพิกสฺส ภาคิเนยโย (หุตฺวา) มาตุเลน สมานนาโม อว
โรช นาม อโหสิ.

อถสฺส (อวโรชสฺส) มาตุโล สตถุ คณธกฺขี กาทุ อารภิ.

โส (อวโรช) ตสฺส (มาตุลสฺส) สนฺติกั คณฺตฺวา "มาตุล อุโปปี
(มยฺ) สหเว กโรมาติ วตฺวา "อหํ อญฺเฌหิ (ชเนหิ) สทฺธิ อสา
ธารณํ เอกโกว กริสฺสามีติ เตน (มาตุเลน) ปฏิกฺขิตฺตกาเล "(มาตุ
เลน) อิมสฺมี จาเน คณธกฺขียา กตฺยา (มยา) อิมสฺมี นาม จาเน กุญ
ชรสาลํ นาม ลทฺถุ วัณฺณตฺีติ จินฺเตตฺวา (ปฺคคฺลํ) อรณฺณ
โต ทพฺพสมฺภาเร อหฺราเปตฺวา (ปฺคคฺลํ) "เอกํ ธมฺมํ สุวณฺณขจิตํ
เอกํ รชตฺขจิตํ เอกํ มณฺธิขจิตนฺติ เอวํ ธมฺมเก ตฺลสาสงฺฆาญฺ ทฺวาร
กฺวาญฺวาตปฺปาณโคปฺปาณสิจฺจทนิฏฺฐจกา สพฺพปาปี สุวณฺณาทิจจิ
ตาว กาเรตฺวา (ปฺคคฺลํ) คณธกฺขียา สมฺมุขญฺจาเน ตถาคตสฺส สตฺตร
ตนมยฺ กุญชรสาลํ กาเรสิ. ตสฺสา (คณธกฺขียา) อุปริ ฃนรตฺตสุวณฺณ
ผลิก-ปวาพมฺยา ติสฺโส สิขรณฺปิโย อเหสฺสุ.

(อวโรช) (ปฺคคฺลํ) กุญชร-สาลาย มชฺฌญฺจาเน รตนมณฺทปํ กาเร
สิ, (ปฺคคฺลํ) ฃมฺมาสนํ ปติฏฺฐจาเปสิ.

ตสฺส (ฃมฺมาสนสฺส) ฃนรตฺตสุวณฺณมฺยา ปาธา อเหสฺสุ, ตถา จตฺส
โส อญฺนิโย (ฃนรตฺตสุวณฺณมฺยา อเหสฺสุ), (อวโรช) (ปฺคคฺลํ) จตฺตา
โร ปน สุวณฺณเมณฑกเก กาเรตฺวา อาสนสฺส จตฺนํ ปาธานํ เหฏฺฐจา จ
เปสิ, (ปฺคคฺลํ) เทว เมณฑกเก กาเรตฺวา ปาทปิจกาย เหฏฺฐจา จเป
สิ, (ปฺคคฺลํ) จ สุวณฺณเมณฑกเก กาเรตฺวา มณฺทปํ ปริกฺขิปปนฺโต จเป
สิ; (อวโรช) (ปฺคคฺลํ) ฃมฺมาสนํ ปจฺมํ สุตฺตมเยหิ รชฺชฺเกหิ วา
ยาเปตฺวา (ปฺคคฺลํ) มชฺฌเ สุวณฺณสุตฺตมเยหิ (รชฺชฺเกหิ) อุปริ มุตฺตาม

เยหิต (รชชุกเหที) วายาเปสิ; ตสฺส (ธมฺมาสนสฺส) จนฺทนมโย อปสฺส
โย อโหสิ.

(อวโรโซ) เอวํ กุณฺชรสาลํ นิฏฺฐาเปตฺวา สาลมํ กโรนฺโต อฏฺฐ
จสฺสจฺฉิกิภูสฺสตสฺสเสหิ สทฺธิํ สตถารํ นิมนฺเตตฺวา จตฺตาริ มา
เส ทานํ อทาสิ.

(อวโรโซ) โอสานทิวเส ติจีวรํ อทาสิ.

ตตฺถ (ภิกฺขุสฺส) สงฺฆนวกสฺส (ภิกฺขุโน) สหสฺสคฺคฺชนิกํ (จีวรํ) ปาปฺณิ.